

A MU Színház rövid története

Előzmények (az 1980-as évek)

A Körösy József utca 17. szám alatt 1982 tavaszán nyílt meg a Lágymányosi Közösségi Ház (LKH). A korábban pártházként működő épületben aktív klubélet indult be. A lakossági kulturális igényeket ellátó funkció (tanfolyamok, nyugdíjas rendezvények, gyermekprogramok és nyári szaktáborok) kívül táncházakat, koncerteket, kiállításokat, happeningeket, irodalmi esteket szerveztek a ház üzemeltetői, fellépési- és próbalehetőséget biztosítottak a korszak több, meghatározó zenekara számára: nyitottan fogadták az újító, progresszív művészi törekvéseket. Így a rendszerváltás környékén a közösségi házban találtak otthonra az állandó próba- és játszóhellyel nem rendelkező, független színházi, táncszínházi társulatok is.

A rendszerváltástól az önállósulásig (1991-2000)

Ezek a csoportok minőségi, az adott társadalmi-politikai helyzetre reflektáló, nemzetközi színvonalú műveket hoztak létre megfelelő támogatottság és színházi infrastruktúra nélkül. Erre a hiányállapotra reagált a Lágymányosi Közösségi Ház, mikor keretein belül 1992-ben létrejött az első hazai kortárs művészeti befogadó színház. Alapítója és művészeti vezetője Leszták Tibor volt, aki ebben az időben népművelőként dolgozott a közösségi házban. Leszták a '90-es évek elején kialakult állami, önkormányzati pályázati rendszer lehetőségeit kihasználva belekezdett egy markáns profilú műsorszerkesztésbe, illetve az ezt kiszolgáló alapvető színháztechnikai háttér kialakításába. A "MU Színház" nevet viselő program megvalósítására elnyert pályázati összegek felhasználásával az LKH üres nagyterméből egy emelt nézőtérrel rendelkező, professzionális hangosítási és világítási rendszerrel felszerelt színházi tér alakult ki. A Közösségi Ház műsorán pedig, a korábbi funkciók megtartásával párhuzamosan, egy kortárs táncszínházi, drámai és zenei produciókat tartalmazó program jelent meg és töltött be egyre nagyobb szerepet. Így jött létre az akkoriban még szokatlan, Magyarországon teljesen újszerű színházi modell: a független, egyesületi formában működő, pályázati pénzekből fenntartott befogadó színház modellje, amely az ún. struktúrán kívüli alkotói kör számára biztosított megmutatkozási lehetőséget. E profil beindításával olyan szakmai munka vette kezdetét, amely érezhetően és mérhetően valós társadalmi igényeket elégített ki, gazdagította a hazai művészeti életet, színesítette a XI. kerület kulturális kínálatát és megújította a hazai színházi közeget.

A pályázati rendszer változása, a színházban tevékenykedő művészek és együttesek önállósulási törekvései, valamint egyéb racionális megfontolások eredményeként 1994. február 19-én független és non-profit jelleggel megalakult a MU Társulat Kulturális Egyesület, későbbiekben MU Színház Egyesület. Alapító tagjai a színház munkatársai voltak, illetve a színházhoz közeli művészek közül kerültek ki.

A színház művészeti vezetője Kovács Gerzson Péter táncos, koreográfus, - egyebek mellett a legjelentősebb európai kortárs tánc hálózat, az Aerowaves magyarországi képviselője - lett, akinek karakteres és lendületes vezetése alatt a MU Színház a nemzetközi táncszcéna ismert és elismert tényezőjévé vált.

MU Színház – a befogadó színház (2000-2009)

A 1999-ben a XI. kerület akkori vezetése úgy döntött, hogy a Lágymányosi Közösségi Ház épületegyüttesét piaci körülmények között hasznosítja és a helyet jogtód nélkül megszünteti. Ekkor a MU stábjá, a színházhoz kötődő művészek, magánszemélyek és támogatók kidolgoztak egy, a MU Színház önálló működését tartalmazó tervet, melynek értelmében az egyesület – a korábbi kulturális szolgáltató funkció megtartása mellett – megpróbálkozik az épületegyüttes piaci viszonyok között történő működtetésével. Az önkormányzattal való sikeres megállapodást követően, 2000. január 1-től a MU Színház Egyesület önállóan működteti az épületet.

Az 1200 négyzetméter alapterületű épületben jelenleg egy színházterem, egy stúdió, két próbaterem és egy kávézó működik.

Ebben az időszakban is leginkább a hazai és nemzetközi kortárs tánc, színházi és zenei élet, valamint a képzőművészet és irodalom meghatározó alkotói, előadóművészei jelentek meg a MU színpadán. A számtalan befogadott előadás, kiállítás, koncert és fesztivál mellett a MU önálló szakmai programokat is létrehozott. 2005-ben a Trafó Kortárs Művészetek Házával közösen táncalkotói díjat alapított: a Lábán Rudolf-díjat szakírókból és kritikusokból álló kuratórium ítéli oda azóta is az évad legjobb koreográfusainak. A színház saját, eredetileg negyedévente megjelenő kiadvánnyal (Parallel – Kortárs Művészeti Magazin) is rendelkezik.

A MU 2005-ben Pro Cultura Urbis díjat kapott, a kortárs tánc számára otthont teremtő, közönséget vonzó színház létrehozásáért, a táncszínházi produciókat ösztönző és népszerűsítő tevékenységéért. Leszták Tibor (1955–2008), a színház alapítója és művészeti vezetője munkáját 2006-ban állami kitüntetéssel, a Magyar Köztársasági Arany Érdemkeresztjével ismerték el, majd 2009-ben a Magyar Táncművészek Szövetsége posztumusz életműdíjat ítelt oda számára.

MU Színház – a befogadó és közösségi színház (2009-)

Leszták Tibor 2008-ban elhunyt, de az általa alapított intézmény ma is sikeresen működik.

Erős Balázs a színház jelenlegi művészeti vezetője jelentősen átalakította a befogadási struktúrát, és a tevékenységet közösségi színházi funkcióval bővítette ki. 2009-től a színházi nevelési projektek kiszélesítésével előtérbe került a színház társadalmi és szakmai felelősségvállalása, azon belül is a közösségteremtés. Közösségi színházi projektek keretében már több civil közösséggel dolgozott együtt a MU, tantermi előadásokon és komplex színházi nevelési programokon keresztül pedig számos budapesti, valamint vidéki általános- és középiskolával működött együtt. Mára a színház célja a befogadás mellett saját előadások, színházi nevelési programok, társadalmi felzárkóztató és konvertáló programok létrehozása.

A MU Színház missziója az, hogy bebizonyítsa: a színház nem csupán a passzív szemlélődés, hanem az aktív részvétel, a cselekvés fóruma is lehet.

(A történeti áttekintést, valamint az elmúlt 25 évben befogadott színházi és táncfesztiválok, egyéni alkotók és társulatok listáját összeállította: B. Varga Andrea. A 33. oldalon található felsorolásban nem szerepelnek a képzési, irodalmi és zenei programok, a muzsikusok, képzőművészek, fotósok és filmes alkotók.)